C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

Sursa:"POPESCU"
00 Pgla/ 18.02.1972
Participă:Mr.MINZAT

162

NOTA INFORMATIVA

Redat de pe bandă de magnetofon.

Inregistrat:Mr.MINZAT
Redat:Lt.BULIGA

I.= informatorul
O.= ofiţerul

I.: Referitor la problema Horvath am aflat că în vara asta va pleca în R.D.G. Adică intenţionează să plec în R.D.G. la nişte cunoscuţi de-ai lui.

O.: Dar ştiţi la cine?

I.: Nu ştiu exact la cine însă m-a rugat să-i scriu o scrisoare. Am primit ei o vedere de acolo,de la familia care a mai fost paresę şi care au fost şi aici. Numele îmi scapă acuma. Familia aceea le-a scris o scrisoare în care le spune că li s-a născut un copil. Eu să le scriu o scrisoare în care-i felicită şi îşi manifestă dorinţa de a-i vizita.

O.: Alt scop ?

I.: N-am putut să intru în detalii pentru că numai ieri am aflat de această chestiune. Insă pe parcurs, bineînţeles mă voi strădui să aflu care le sînt intenţiile,în ce scopuri ar putea să facă o asemenea vizită. Si în altă ordine de idei,săptămîna viitoare, joi va fi vizitat de doi scriitori,poeţi. Unul de la Cluj şi unul de la Bucureşti.Unul KANYADI ZOLTAN. De ăsta nu am auzit niciodată.

O.: E de la Cluj ?

I.: Cred că de la Cluj că-i mare scriitor acuma. Aşa mi-a relatat că-i cel mai mare scriitor acuma şi

./.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

SUTO ANDRAS. Amîndoi vin să-i facă o vizită pentru a discuta anumite probleme de-ale lui de aci din Bistrița. M-a rugat pe mine și pe un coleg de-al meu să-i rezolvăm niște vin să-i poată primi așa cum se cuvine. Să fie un vin bun că acest KANYADI nu știu,n-am auzit niciodată de el, zicea că cunoaște foarte bine vinurile și nu poate să-l servească cu orice.

O.: Da, puteți să-l serviți.

I.: Bine, acum pot să-l servesc. O să cumpăr și o să-l servesc.

O.: Cumpărați și o să ne rezolvăm noi ...

I.: Păi, o să-l servesc. Omul m-a rugat și bine-înțeles că voi rezolva problema.

O.: O să faceți ceva investiții,dar chestiunea o vom rezolva ecghitabil.

I.: I-am promis gîndindu-mă mai departe,voi rezolva această problemă. Mi-a spus că trebuie să facăaceastă pregătire pentru că vin acești oaspeți, trebuie să le ofere o mică masă pentru că numai așa se poate discuta.Mai ales problemele pe care vrea să le abordeze în discuțiile astea. Nu știu dacă ați auzit ori dacă știți că ieri în emisiunea de lb.maghiară el a dat un interviu la televiziune.

O.: Ați urmărit-o ?

I.: Eu nu, pentru că nu am fost acasă,însă prietenul meu mi-a povestit cam ce discuții s-au purtat. I-or fi întrebat despre activitatea culturală în general,despre activitatea lui la școală. Ar fi abordat și activitatea aceasta în domeniul culturii,piesa de teatru pe care am prezentat-o de atîtea ori și pe care am abandonat-o, dar nu a menționat motivele și că vom lucra la o nouă piesă, speră ca televiziunea să vină din nou și să ne poată vedea la lucru la noua piesă. Cam acestea ar fi problemele noi care au intervenit. Am încercat să încheg o discuție și omul a înțeles și mi-a promis că cu prima ocazie,cînd are puțin timp, mă voi duce la el acasă și vom aborda o discuție, mai largă, pe tema problemei maghiare.

O.: Inițiativa din partea cui a venit ?

I.: Din partea lui. Eu l-am rugat să mă ajute într o anumită problemă. Anume,plecarea în R.F.G.. I-am amintit că el cunoaște personalități înalte, influente. Omul mi-a spus că trebuie să discutăm această problemă și vom vedea ce se poate rezolva și concomitent putem discuta și problema de genul acesta în care eu nu sînt lămurit.

./.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

O.: Legat de această chestiune cum vă clarifică, să zic așa e bine să vie anunțați cu o zi înainte. Dacă nu se poate mai repede.

I.: Mai repede desigur, eu i-am spus să mă anunțe cu 2-3 zile mai repede pentru ca să pot aranja.

O.: Aceasta pentru a ne pune de acord ce veți discuta și cum anume vă veți comporta dv. în cadrul unor întrebări care vi le v-ar pune, răspunsurile pe care să le dați

Eventual o prognozare a viitorului, la fel să aveți niște idei,gînduri,ca să putem pleca de pe o platformă. Să-i faceți niște destăinuiri,iar la rîndul lui,el să vă destăinuiască gîndurile lui în legătură,cu dv.,cu alte persoane, cu activitatea lui, cu niște activități pe care intenționează să le desfășoare aici, dacă intenționează, are preocupări de a lua legătura cu anumite "personalități" sau chiar personalități.

I.: Este,este ac.preocupare evidentă.

O.: Peste hotare. Si aș vrea să mergem pînă acolo încît să vedem dacă nu are cunoștințe, de naționalitate maghiară undeva afară. Rețineți-o aceasta ca o condiție. Dacă eventual survine o chestiune și el vă provoacă la această masă rotundă în doi. Dv. să aveți în vedere această idee de a dezbătut și în dreapta în stînga un pas doi din partea dv.ca să reușiți să determinați la el niște destăinuiri.

I.: A amintit el ceva, respectiv soția lui, cu privire la cunoștințe în R.F.G.,că are pe cineva, frate al prietenului lor care este dezertat dincolo în R.F.G. ori în Franța și m-a rugat chiar în scrisoare să nu specific inițiala la numelui ca să nu o știu ... In mod special în scrisoare m-a rugat să nu scriu decît inițiala pentru că ei nu cunosc lb.germană.

O.: El cunoaște ceva ?

I.: Da, el cunoaște puțin,soția lui deloc și m-a rugat să scriu cîteva scrisori oarecum acceptabile pentru prietenii lor. El mi-a spus în lb.maghiară ce dorește să exprim și am tradus în lb.germană. El înțelege destul de bine limba germană.

O.: Deci asta ar fi o chestiune. Alți colegi de teatru ați discutat în intervalul acesta ?

I.: Am discutat foarte puțin pentru că am fost pe teren, am fost ocupat și eu, Bihari m-a invitat să mă duc pe la el.

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

O.: E bine să mergeţi !

I.: Sîntem invitaţi să mergem împreună cu soţia la ei. Soţiile, ele întotdeauna se ocupă de o anumită problemă.El deobicei aşa face înainte. Ne retragem într-o cameră şiatunci încep discuţiile.

In rest noutăţi nu prea am.

O.: Cu Reiter n-aţi mai stat de vorbă?

I.: Cu R. am încercat să intru în legătură de vreo două ori şi mi s-a spus că nu este acolo.N-am îndrăznit să mă duc la el acasă pentru că nu are nici un rost. Eu zic că timpul lucrează pentru noi.

O.: Rămîne ca problema să p prindem şi să o rezolvăm cînd se iveşte ocazia.

I. Pentru că eu cel puţin aşa îmi fac impresia dacă forţezi un lucru atunci pierzi.

O.: Nu forţăm lucrurile,apare o situaţie care ne-ar favoriza şi atunci dacă există şi condiţii ne înşurubăm. Nu aşteptăm timpul aşa ca o providenţă. Dar nici nu ne dăm peste cap. Prudenţă...

I.: Ar fi bine dacă aş cunoaşte şi eu mai multe modalităţi de lucru. Dacă oarecum nu s-ar putea specializa puţin.

O.: După ce vor apare mai multe elemente,pe acestea vom broda sistemul de lucru. Deci sînt prea puţine elemente. N-aşi vrea ca să vin cu contribuţia mea care ar părea destrămată în rap.dv.cu ceilalţi,iar vrînd nevrînd şi dv. aţi putea suferi influenţa respectivă şi poate pe undeva ar putea apărea un semn de întrebare. Deci cunoscîndu-ne mai bine reciproc,cu aceleaşi ocazii obţinînd şi mai multe elemente care să mă ajute ca să mă edific. Că de lucrat trebuie să lucrăm mai tare. Deci un rol activ trebuie să avem pe zi ce trece,de la întîlnire la întîlnire.

. . . . . .

Sczaţi.

Mi-a făcut anumite propuneri de viitor,nu ţi-a reuşit să pleci dar într-un an doi tot vei reuşi să pleci. Ne mai cunoaştem noi atuncea oare. Se poate doar sîntem cunoscuţi de atîta timp,nu ? Doar nu voi intra chiar dacă ne cunoaştem de atîta timp. Mi zice atuncea aş vrea şi eu un sprijin, să mă ajuţi în anumite probleme. In acest sens aş vrea să discut eu în prima sau a doua întîlnire cu el. Să vedem cam ce ar dori el,cam ce ajutor ar vrea să-mi ceară.

. / .

166

O.: Chestiunea se prezintă în felul următor.Dar să fie ţesută de aşa manieră încît să fie lucrare de maestru In ideea aceasta cam ce aşi vrea să aflu eu ca organ de securitate.Dv.încercaţi deci la o primă discuţie de acest fel care v-a propus-o de fapt el. Eu vreau să ajung,ajutaţi-mă să ajung acolo.E vorba nu numai de mine. Aş putea de acolo să vă mai şi ajut,acolo mai sînt şi aparate,faceţi pe naivul. Plasaţi nişte chestiuni de ordin tehnic care mă rog le cunoaştexk toată lumea,ei le au, România încă nu le are,va mai trece probabil încă ceva timp pînă le va avea. Aţi creat atmosferă,l-aţi determinat pe el ca să vină şi să vă concretizeze cam ce vrea el acolo.

I.: Dacă mă ajutaţi şi după ce voi ajunge acolo ca să-mi explicaţi cu ce anume trebuie să vă ajut. Bineînţeles ce am în faţă viitorului,sînt tînăr,o să pot face treaba aceasta. Recunoştinţa îmi stă în caracter. Deci la o asemenea chestiune trebuie să vă gîndiţi la ea de pe acuma,în măsura în care el o abordează să aveţi nişte răspunsuri premeditate

I.: Si eu sînt foarte curios camx la ce ajutor s-a referit el. cam la ce s-a referit cînd a spus chestiunea aceasta.

In orice caz eu în primul rînd am să-l rog pt. că sînt în situaţia în care sînt să facă el nişte intervenţii.

O.: Da să facă nişte intervenţii,sondaje,care e stadiul,chestiunile acestea însă trebuie cu grijă ca nu cumva să survină alte consecinţe,ca să nu se prindă. Aţi văzut că şi la teatru au fpst anumite discuţii,am încercat ca să le spun eventual dacă le-aţi mai spus.

I.: Da le-am spus.

O.: Da, nu cumva să am neplăceri ştiţi. Oarecum într-un balansoar dar pe cît posibil stabil îmi desfăşor activitatea.

I.: Eu,am spus deja chestiunea aceasta.Uite d-l au cam auzit că au fost în echipa voastră de teatru. Aţi fos chemaţi acolo şi acolo. Nu cumva aş putea să am cumva vre-o neplăcere? El m-a asigurat că nimic nu s-a discutat aşa ceva. Că eu pot juca liniştit în continuare pentru că oricin îl întreabă el nu ştie nimic.

O.: Deci aceasta rămîne o chestiune deschisă pentru viitorul apropiat sau mai îndepărtat,probleme mai delicate pe care le putem pune în discuţie acuma, dar vor fi de viitor şi s-ar putea ca prima întîlnire să nu vă dea po-

C.N.S.A.S. DIRECŢIA ARHIVA CENTRALA

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

sibilitatea să le dezbateţi pe toate,atunci rămîn pentru o etapă viitoare. Dar tot aşa de bine,dar tot atît de bine acele probleme ce noi le punem pentru o etapă viitoare să poată fi aduse tot acum. Deci cadrul discuţiei să vă permită să le dezbateţi pe toate odată. Deci dv. v-aţi făcut un plan şi aţi ajuns cu ideile,cu gîndurile,sarcinile să zic aşa,pînă cînd chipurile aţi fi ajuns în Germania, aşa de mult s-a devansat c idei încît lucrurile se pot discuta chiar de acum. Deci discutaţi atîtea probleme cîte convorbirea permite. S-ar putea să vină cineva în vizită la el şi să întrerupeţi convorbirea dar să o reluaţi în altă ocazie. Noi am stabilit problemele acum ca dv. să acţionaţi după conjuctura survenită. Deci explostarea unui moment care xx e probabil pentru noi. Deci un capitol încheiat,dăm, fila albă şi trecem la celălalt.

Da înţeleg ce vreţi să spuneţi dar s-ar putea după cîte îl cunosc eu,pentru că e fosrte perfid şi se gîndeşte mult la ceea ce face,mă îndoiesc. Incă nu ştiu,dar mă îndoiesc că mi-ar dezvălui acum o problemă importantă.Abia atunci poate cînd m-ar vedea cu un paşaport în mînă,mă rog, spun s-ar putea pt.că are foarte multă încredere în mine,s-ar putea ca să se deschidă chiar de pe acuma.

O.: Noi am discutat,e pt.ca să o reţinem şi să avem totuşi orientarea pentru situaţia de moment. Să avem cum s-o fructificăm. Pentru că e păcat s-o şăsăm să treacă pe lîngă noi. Astfel vom putea realiza în viitor probleme extrem de interesante.

I.: Da, desigur aveţi dreptate,aşa voi face.